

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ**N. 91(I)/2014****ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΘΕΩΡΕΙ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗΝ
ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ
ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΟΡΝΟΓΡΑΦΙΑΣ
(ο «Νόμος»)**

Είναι με μεγάλη χαρά που συμμετέχω στη σημερινή εκπαίδευση σας για ένα τόσο σημαντικό νομοθέτημα και ιδιαίτερα στα άτομα που βρίσκονται κάποτε στην πρώτη γραμμή αποδοχής των παραπόνων που αφορούν αυτά τα τόσο σοβαρά αδικήματα που έχουν ως θύματα παιδιά. (Ο νόμος αυτός χαρακτηρίστηκε σε πρόσφατη συνάντηση της επιτροπής της εκστρατείας ένα στα πέντε του Συμβουλίου της Ευρώπης που ασχολείται με την παρακολούθηση της Σύμβασης του Λανζαρότε, ως ένα πολύ χρήσιμο αλλά και πρωτοποριακό εργαλείο που πολλές χώρες θα πρέπει να υιοθετήσουν.)

Ο Νόμος αυτός στην ουσία αντικαθιστά το Νόμο 87(I)/2007 ως προς το θέμα των παιδιών εισάγωντας και πολλά άλλα αδικήματα. Θα κάνω επομένως πρώτα μια εισαγωγή στα κύρια σημεία της νομοθεσίας

A. ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΝΕΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

1. Ο Νόμος ενσωματώνει στο δίκαιο μας την **Ευρωπαϊκή οδηγία 2011/93/ΕΕ** σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας. Στον Νόμο περιλαμβάνονται επίσης όλες οι πρόνοιες της **Σύμβασης Λανζαρότε** ενάντια στη σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση ανηλίκων.
2. Σημαντικό στοιχείο του Νόμου είναι ότι πλέον όλα τα αδικήματα σεξουαλικής φύσης εναντίον παιδιών βρίσκονται **σε ένα πλαίσιο** και αντιμετωπίζονται μαζί τόσο ως προς τις διαδικασίες για τη **δίωξη** των αδικημάτων αλλά και για την **πρόληψη** τους και την **στήριξη των θυμάτων**. Έως τώρα παρόμοια αδικήματα με διαφορετικές ποινές βρίσκονταν σε 4-5 διαφορετικές νομοθεσίες με αντικρουόμενες ποινές.
3. Όλα τα αδικήματα σεξουαλικής φύσης εναντίον παιδιών τιμωρούνται με πολύ **αυστηρότερες ποινές φυλάκισης**. Όταν εμπλέκονται παιδιά **κάτω των 13** ετών προνοείται **ισόβια φυλάκιση**.
4. Περιλαμβάνονται και αδικήματα τα οποία γίνονται με **κατάχρηση ειδικής σχέσης ή ευάλωτης σχέσης ή σχέσης εμπιστοσύνης**. Επιπρόσθετα, η χρήση τέτοιας κατάχρησης ή βίας θεωρούνται **επιβαρυντικές περιστάσεις** κατά την επιβολή ποινής.

Στην υπόθεση **Νικολάου v. Δημοκρατίας** (2000) 2 Α.Α.Δ. 390, 408, λέχθηκαν τα εξής από το Δικαστήριο για το θέμα αυτό

«Μας προκαλεί αποστροφή η συμπεριφορά του εφεσείοντα, όχι μόνο για τις σεξουαλικές πράξεις στις οποίες υπέβαλε την παραπονούμενη, αλλά και η εν γένει διαγωγή του απέναντι της, γιατί χρησιμοποίησε τη Στέλλα ανάληπτα σαν σεξουαλικό σκεύος. Εκμεταλλεύτηκε προς τούτο τις συγγενικές και στενές φιλικές σχέσεις που είχε με την οικογένεια της, και, ακόμη χειρότερα, τη γνώση του πως υπήρχαν μεταξύ των γονιών της προβλήματα. Αντί, ως συγγενής και φίλος, να δείξει συμπάθεια και κατανόηση γι'αυτή την κατάσταση, θεώρησε τη μικρή Στέλλα απροστάτευτη και κατά συνέπεια εύκολη περίπτωση για την ικανοποίηση των **σεξουαλικών** του ορμών.»

5. Προστίθενται τα αδικήματα άγρας παιδιών από το διαδίκτυο όπου και μόνο η συνάντηση με παιδί (χωρίς άλλη πράξη αλλά με σκοπό σεξουαλική πράξη) είναι αδίκημα το οποίο τιμωρείται με έως 10 χρόνια φυλάκιση. Το ίδιο και εάν προσπαθήσει κάποιος να **εκμαιεύσει παιδική πορνογραφία από παιδί μέσω διαδικτύου**.
6. Όποιος **δεν προωθεί ή συγκαλύπτει** πιθανή κακοποίηση είναι ένοχος αδικήματος και δεν αποτελεί υπεράσπιση το επαγγελματικό απόρρητο. Αποτελεί επίσης επιβαρυντικό παράγοντα για την επιβολή ποινής το εάν ο παραβάτης είναι **εκπαιδευτικός ή επαγγελματίας υγείας**.

7. **Καταργείται** η νομική ανάγκη για **ενισχυτική μαρτυρία** για να είναι εφικτή η καταδίκη και η μαρτυρία εμπειρογνώμονα θεωρείται ικανή μαρτυρία.
8. Αποκλείονται ρητά οι **υπερασπίσεις άγνοιας της ηλικίας** του θύματος ή ότι υπήρξε **συγκατάθεση** του θύματος.
9. Προνοούνται επιπρόσθετες ποινές όπως **τερματισμός εργοδότησης ή απαγόρευσης εργοδότησης σε τόπο όπου συχνάζουν παιδιά**, απαγόρευση εμπορικών δραστηριοτήτων, αποκλεισμός από δημόσιες παροχές και προσφορές, **απαγόρευση διαμονής** σε συγκεκριμένους χώρους εάν αυτοί γειτνιάζουν με το τόπο διαμονής του θύματος ή οργανωμένους χώρους που βρίσκονται παιδιά.
10. Θα τηρείται **αρχείο καταδικασθέντων** από την αστυνομία με στοιχεία (περιλαμβανομένου το DNA) τόσο Κύπριων όσο και αλλοδαπών με την ανταλλαγή πληροφοριών από το εξωτερικό και δεν θα διαγράφεται ποτέ από το ποινικό μητρώο κάποιου καταδίκη για τέτοιο αδίκημα.
11. **Εργοδότης** όπου η δουλειά του περιλαμβάνει συχνή επαφή με παιδιά (σχολεία, αθλητικοί σύλλογοι κτλ) θα πρέπει να απαιτεί **πιστοποιητικό λευκού ποινικού μητρώου** σε σχέση με αυτά τα αδικήματα από την αστυνομία και δεν θα μπορεί να προσλάβει άτομο που δεν προσκομίσει πιστοποιητικό με τέτοιο λευκό ποινικό μητρώο.

12. Το Δικαστήριο μετά από αίτηση της εισαγγελίας ή της αστυνομίας μπορεί να παραπέμψει καταδικασθέντα στην **αρχή εποπτείας καταδικασθέντων** η οποία ιδρύεται για την παρακολούθηση και χειρισμό των καταδικασθέντων ακόμη και μετά την αποφυλάκιση τους.
13. Ιδρύεται **ταμείο για στήριξη των θυμάτων**. Τα έσοδα του θα είναι από περιουσίες που θα κατάσχονται ή δημεύονται από δράστες ή και από εισφορές.
14. Υπάρχει δυνατότητα έκδοσης **διατάγματος απομάκρυνσης** παιδιών από σπίτια τους ή **αποκλεισμό υπόπτου** ή άλλου προσώπου από χώρο διαμονής των παιδιών για προστασία τους σε τέτοιες υποθέσεις.
15. Προβλέπονται διαδικασίες από την αρχή της υπόθεσης δηλαδή από το πώς πρέπει να λαμβάνονται **καταθέσεις από παιδί** (από εμπειρογνώμονες, από άτομα του ιδίου φύλου, όσο πιο λίγες σε αριθμό συνεντεύξεις γίνεται, σε χώρο φιλικό προς τα παιδιά και ότι πρέπει να **οπτικογραφούνται**.)
16. Προνοείται ότι για την κατάθεση και αντεξέταση παιδιών θυμάτων/μαρτύρων στο Δικαστήριο θα είναι υποχρεωτική **η χρήση οπτικοακουστικών μέσων** ώστε να μην χρειάζεται το παιδί να βρίσκεται στην ίδια αίθουσα με τον θύτη του.
17. Οι αρμόδιες υπηρεσίες οφείλουν να δημιουργήσουν και να προσφέρουν **προγράμματα σε ύποπτους και καταδικασθέντες**.

Επίσης οφείλουν να εκπαιδεύσουν προσωπικό τους για να αντιμετωπίζουν θύματα κακοποίησης σε κάθε στάδιο της διαδικασίας.

18. Το Υπουργείο Παιδείας οφείλει να προχωρήσει σε **ενημερωτικά προγράμματα** στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και το κράτος οφείλει να προβεί σε διάφορες εκστρατείες για να ενημερώσει το κοινό για το θέμα και τρόπους πρόληψης.

B. ΑΝΑΛΥΣΗ ΝΟΜΟΥ

Ο Νόμος χωρίζεται σε **εφτά μέρη**.

Τα Μέρη αυτά είναι:

- I) Ερμηνεία, σκοπός και πεδίο εφαρμογής
- II) Ποινικά αδικήματα και δικαιοδοσία Δικαστηρίων
- III) Δικαιώματα και προστασία των θυμάτων στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας – δικαίωμα θυμάτων για αποζημιώσεις
- IV) Παροχή συνδρομής και στήριξης στα θύματα
- V) Αρχή εποπτείας καταδικασθέντων για αδικήματα σεξουαλικής φύσης κατά ανηλίκων
- VI) Προληπτικά προγράμματα και μέτρα παρέμβασης
- VII) Τελικές διατάξεις

Θα ασχοληθώ στην παρουσίαση μου κάπως πιο εκτεταμένα στα ποινικά αδικήματα.

ΜΕΡΟΣ Ι – ΕΡΜΗΝΕΙΑ, ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

- Οι σημαντικές ερμηνείες-ορισμοί είναι:
 - ο Παιδί – Κάτω των 18 ετών
 - ο Ηλικία συναίνεσης 17 χρονών
 - ο **«εκπαιδευτικός»** σημαίνει **δάσκαλο ή καθηγητή της προδημοτικής, δημοτικής, μέσης ή ανωτέρας εκπαίδευσης, ο οποίος δραστηριοποιείται στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα·**
 - ο Εξαναγκασμός – περιλαμβάνει και την κατάχρηση σχέσης εξουσίας ή επιρροής κάτι που ουσιαστικά καλύπτει σχεδόν όλες τις περιπτώσεις σχέσης ενήλικα με ανήλικο
 - ο Θύμα – παιδί για το οποίο ξεκινά ή υπάρχει σε εξέλιξη διαδικασία σε σχέση με τα αδικήματα του Νόμου και μια διαδικασία ξεκινά από την στιγμή της καταγγελίας. Αυτό ώστε να δικαιούται ένα παιδί του καθεστώτος του θύματος από την πρώτη στιγμή ασχέτως της εξέλιξης της διαδικασίας
 - ο **«Σεξουαλική πράξη»** περιλαμβάνει οποιαδήποτε πράξη η οποία εύλογα θεωρείται-

(α) ως εκ της φύσεώς της σεξουαλική, ανεξάρτητα από το σκοπό του προσώπου που προβαίνει σε αυτή, ή

(β) δυνατό να είναι ως εκ της φύσεώς της σεξουαλική και οι περιστάσεις υπό τις οποίες διενεργείται την καθιστούν σεξουαλική

(εξαιρετικά ευρύς ορισμός ώστε να μπορεί να συμπεριληφθεί οποιαδήποτε πράξη).

«παιδική πορνογραφία» περιλαμβάνει -

(α) κάθε υλικό στο οποίο απεικονίζεται παιδί να επιδίδεται σε πραγματική ή προσομοιωμένη πράξη σεξουαλικού χαρακτήρα,

(β) κάθε απεικόνιση σεξουαλικού χαρακτήρα των γεννητικών οργάνων παιδιού·

(γ) κάθε υλικό στο οποίο απεικονίζεται πρόσωπο που εμφανίζεται ως παιδί να επιδίδεται σε πραγματική ή προσομοιωμένη πράξη σεξουαλικού χαρακτήρα ή κάθε απεικόνιση των γεννητικών οργάνων οποιουδήποτε προσώπου εμφανίζεται ως παιδί, ή

(δ) ρεαλιστικές εικόνες παιδιού στις οποίες απεικονίζεται να επιδίδεται σε πράξη σεξουαλικού χαρακτήρα ή ρεαλιστικές εικόνες των γεννητικών οργάνων παιδιού·

«πορνογραφικές παραστάσεις» περιλαμβάνει την απευθείας έκθεση, που προορίζεται για ακροατήριο το οποίο αποτελείται από ένα ή περισσότερα άτομα, μεταξύ άλλων και με τη χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών -

(α) παιδιού που επιδίδεται σε πραγματική ή προσομοιωμένη πράξη σεξουαλικού χαρακτήρα, ή

(β) των γεννητικών οργάνων παιδιού με σεξουαλικό χαρακτήρα·

ΜΕΡΟΣ ΙΙ – ΠΟΙΝΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Τα αδικήματα για τα οποία θα σας μιλήσω πρόκειται για πολύ σοβαρά αδικήματα αφού διαπράττονται σε βάρος ανήλικων παιδιών

Όπως λέχθηκε και στην υπόθεση [Σ.Π. ν. ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ, Ποινική Έφεση Αρ. 207/2013, 25/6/2014](#) «Οι υποθέσεις του είδους πράγματι πρέπει να αντιμετωπίζονται με αυστηρότητα γιατί η σεξουαλική ικανοποίηση του θύτη παρέχουσα προσωρινή και μόνο ευχαρίστηση σ' αυτόν, έχει καταλυτική και διαρκή επίπτωση στο θύμα. Η αμαύρωση και σπίλωση της παιδικής ψυχικής αθωότητας αποσυνθέτει τον χαρακτήρα του παιδιού σε βαθμό που αποστερείται της φυσιολογικής ζωής».

. Άρθρο 6 – Σεξουαλική κακοποίηση

< 6.(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 12, όποιος προκαλεί ώστε παιδί το οποίο δεν έχει φτάσει στην ηλικία συναίνεσης, γίνει **μάρτυρας σεξουαλικών πράξεων ή απεικόνισης σεξουαλικών πράξεων**, ακόμα και αν το εν λόγω παιδί δεν συμμετέχει σε αυτές, είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα **δέκα (10)** έτη.

(2) Όποιος προκαλεί ώστε παιδί το οποίο δεν έχει φτάσει στην ηλικία συναίνεσης γίνει **μάρτυρας σεξουαλικής κακοποίησης ή απεικόνισης σεξουαλικής κακοποίησης**, ακόμα και αν το εν λόγω παιδί δεν συμμετέχει

σε αυτή, είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα **δεκαπέντε (15) έτη**.

(3) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 12, όποιος συμμετέχει **σε σεξουαλική πράξη με παιδί** το οποίο δεν έχει φτάσει στην ηλικία συναίνεσης είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει **τα είκοσι (20) έτη**.

(4) Όποιος **συμμετέχει σε σεξουαλική πράξη** με παιδί όταν -

(α) γίνεται **κατάχρηση θέσης εμπιστοσύνης, εξουσίας ή επιρροής επάνω στο παιδί**, είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης **διά βίου**,

(β) γίνεται **κατάχρηση ευάλωτης θέσης** του παιδιού, κυρίως λόγω **διανοητικής ή σωματικής αναπηρίας ή κατάστασης εξάρτησης** είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης **διά βίου**,

(γ) γίνεται χρήση **εξαναγκασμού, βίας ή απειλής**, είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης **διά βίου**:

Νοείται ότι σε περίπτωση όπου το παιδί έχει υπερβεί την ηλικία συναίνεσης κατά το χρόνο διάπραξης του αδικήματος, η ποινή φυλάκισης που προνοείται στις

παραγράφους (α) και (γ) δεν υπερβαίνει τα είκοσι (20) έτη.

(5) Όποιος **εξαναγκάζει παιδί ή χρησιμοποιεί βία ή χρησιμοποιεί απειλές** προς παιδί, το οποίο δεν έχει φτάσει στην ηλικία συναίνεσης, προκειμένου **να τελέσει σεξουαλική πράξη με τρίτο πρόσωπο**, είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης **διά βίου**:

Νοείται ότι σε περίπτωση όπου το παιδί έχει υπερβεί την ηλικία συναίνεσης κατά το χρόνο διάπραξης του αδικήματος, η ποινή φυλάκισης που προνοείται στο παρόν εδάφιο δεν υπερβαίνει τα είκοσι (20) έτη.

(6) Όποιος **εξαναγκάζει ή εξωθεί παιδί να συμμετάσχει σε σεξουαλική πράξη με τρίτο πρόσωπο** είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα **είκοσι πέντε (25) έτη**.

(7) Όποιος διαπράττει οποιοδήποτε από τα αδικήματα του παρόντος άρθρου και το θύμα είναι παιδί το οποίο, κατά την διάπραξη του αδικήματος, ήταν ηλικίας **κάτω των δεκατριών (13) ετών** υπόκειται σε ποινή φυλάκισης **διά βίου**.>

Βλέπουμε ότι στο άρθρο αυτό

- ο Δημιουργούνται έξι αδικήματα
- ο Περιλαμβάνονται αδικήματα με κατάχρηση θέσης εμπιστοσύνης, επιρροής ή ευάλωτης σχέσης

- ο Χρήση εξαναγκασμού, βίας ή απειλών τιμωρείται με έως ισόβια φυλάκιση
- ο Οποιοδήποτε αδίκημα όπου θύμα είναι κάτω των 13 ετών τιμωρείται με έως ισόβια φυλάκιση

Άρθρο 7 - Σεξουαλική εκμετάλλευση

< 7.(1) Όποιος προκαλεί τη συμμετοχή παιδιού σε πορνογραφικές παραστάσεις ή στρατολογεί παιδί προκειμένου αυτό να συμμετάσχει σε αυτές ή αποκομίζει κέρδη από τη συμμετοχή παιδιού σε πορνογραφικές παραστάσεις ή εκμεταλλεύεται παιδί με άλλους τρόπους προς τον σκοπό αυτό είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει **τα είκοσι (20) έτη**:

Νοείται ότι εάν το παιδί έχει υπερβεί την ηλικία συναίνεσης κατά το χρόνο διάπραξης του αδικήματος, η ποινή φυλάκισης δεν υπερβαίνει τα δέκα πέντε (15) έτη.

(2) Όποιος εξαναγκάζει παιδί ή κάνει **χρήση βίας** προκειμένου να **συμμετάσχει παιδί** σε πορνογραφικές παραστάσεις ή **απειλεί** παιδί προς τον σκοπό αυτό είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει **τα είκοσι πέντε (25) έτη**:

Νοείται ότι εάν το παιδί έχει υπερβεί την ηλικία συναίνεσης κατά το χρόνο διάπραξης του αδικήματος η ποινή φυλάκισης δεν υπερβαίνει τα δέκα πέντε (15) έτη.

(3) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 12, όποιος **εν γνώσει** του **παρακολουθεί** πορνογραφικές παραστάσεις ή **παιδική πορνογραφία** διά ζώσης ή διά άλλων μέσων, είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα **δέκα πέντε (15) έτη**:

Νοείται ότι εάν το παιδί έχει υπερβεί την ηλικία συναίνεσης κατά το χρόνο διάπραξης του αδικήματος, η ποινή φυλάκισης δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη.

(4) Όποιος **διά ζώσης** ή μέσω της **τεχνολογίας της πληροφορικής και των επικοινωνιών**, προκαλεί ή προτείνει σε παιδί το οποίο δεν έχει φτάσει στην ηλικία συναίνεσης, όπως το παιδί αυτό **συμμετέχει** σε πορνογραφική παράσταση, **με σκοπό ο προκαλών ή ο προτείνων ή το τρίτο πρόσωπο να παρακολουθήσει την παράσταση** αυτή, είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα **δέκα (10) έτη**.

(5) Όποιος προκαλεί τη **συμμετοχή** παιδιού σε **παιδική πορνεία** ή **στρατολογεί** παιδί προκειμένου να **συμμετάσχει** σε **παιδική πορνεία** για να **αποκομίσει κέρδη** από το παιδί ή **εκμεταλλεύεται** το παιδί με άλλους τρόπους προς τον σκοπό αυτό, είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει **τα είκοσι πέντε (25) έτη**:

Νοείται ότι εάν το παιδί έχει υπερβεί την ηλικία συναίνεσης κατά το χρόνο διάπραξης του αδικήματος η ποινή φυλάκισης δεν υπερβαίνει τα είκοσι (20) έτη.

(6) Όποιος **εξαναγκάζει ή χρησιμοποιεί βία** προκειμένου να **συμμετάσχει** το παιδί σε **παιδική πορνεία** ή **απειλεί** το παιδί προς τον σκοπό αυτό, είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα **είκοσι πέντε (25) έτη**:

Νοείται ότι εάν παιδί έχει υπερβεί την ηλικία συναίνεσης κατά το χρόνο διάπραξης του αδικήματος η ποινή φυλάκισης δεν υπερβαίνει τα είκοσι (20) έτη.

(7) Όποιος **τελεί σεξουαλικές πράξεις** με παιδί οι οποίες πραγματοποιούνται **μέσω παιδικής πορνείας** είναι ένοχος κακουργήματος

και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα **είκοσι πέντε (25) έτη**:

Νοείται ότι εάν το παιδί έχει υπερβεί την ηλικία συναίνεσης κατά το χρόνο διάπραξης του αδικήματος η ποινή φυλάκισης δεν υπερβαίνει τα δέκα πέντε (15) έτη.

(8) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των εδαφίων (1) έως (7), όποιος διαπράττει οποιοδήποτε από τα αδικήματα του παρόντος άρθρου με παιδί το οποίο, κατά το χρόνο διάπραξης του αδικήματος, ήταν ηλικίας **κάτω των δεκατριών (13) ετών** υπόκειται σε ποινή φυλάκισης **διά βίου**.

Βλέπουμε εδώ ότι,

- ο Δημιουργούνται επτά αδικήματα
- ο Περιλαμβάνεται και η παιδική πορνεία και συμμετοχή σε πορνογραφικές παραστάσεις. Πορνογραφική παράσταση περιλαμβάνει περιπτώσεις όπου το ακροατήριο είναι μόνο ένα άτομο.
- ο Περιλαμβάνεται αδίκημα του να προτείνει κάποιος σε παιδί να συμμετέχει σε πορνογραφική παράσταση μέσω τεχνολογίας ή πληροφορικής με σκοπό να παρακολουθήσει αυτή είτε αυτός είτε τρίτο πρόσωπο.
- Οποιοδήποτε αδίκημα όπου θύμα είναι κάτω των 13 ετών τιμωρείται με έως ισόβια φυλάκιση

. **Άρθρο 8 – Παιδική πορνογραφία**

< 8.(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 12, όποιος αποκτά ή έχει στην κατοχή του υλικό παιδικής πορνογραφίας είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα **δέκα (10) έτη**.

(2) Όποιος εν γνώσει του αποκτά πρόσβαση σε παιδική πορνογραφία μέσω της τεχνολογίας της πληροφορικής και των επικοινωνιών είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα **δέκα (10) έτη**.

(3) Όποιος διανέμει, διαδίδει ή μεταδίδει υλικό παιδικής πορνογραφίας είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα **δέκα πέντε (15) έτη**.

(4) Όποιος προσφέρει ή παρέχει ή διαθέτει υλικό παιδικής πορνογραφίας ή παρέχει πληροφορίες ως προς τον τρόπο απόκτησης

υλικού παιδικής πορνογραφίας, είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα **δέκα πέντε (15) έτη**.

(5) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 12, όποιος **παράγει υλικό παιδικής πορνογραφίας** είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα **είκοσι (20) έτη**.

(6) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των εδαφίων (1) έως (5), όποιος διαπράττει οποιοδήποτε από τα αδικήματα του παρόντος άρθρου όπου το παιδί το οποίο απεικονίζεται στο υλικό παιδικής πορνογραφίας είναι ηλικίας κάτω των **δεκατριών (13) ετών** υπόκειται σε ποινή φυλάκισης **διά βίου**.

Εδώ βλέπουμε να

- ο Δημιουργούνται πέντε αδικήματα
- ο Οποιοδήποτε αδίκημα όπου θύμα είναι κάτω των 13 ετών τιμωρείται με έως ισόβια φυλάκιση

Στην απόφαση Γενικός Εισαγγελέας ν. **Makamian** (2007) 2 ΑΑΔ 405^[2]

αναφέρθηκαν σχετικά τα πιο κάτω:

«Προκύπτει γενικά από το περιεχόμενο του νόμου ότι ο επιδιωκόμενος σκοπός είναι κυρίως η προστασία των παιδιών από τη χρησιμοποίησή τους ως αντικειμένων ηδονής. Επιδιώκεται βασικά η προστασία των ανήλικων παιδιών που εξαναγκάζονται να λαμβάνουν μέρος σε τέτοιες πράξεις όσον και των παιδιών που γίνονται θύματα των παιδόφιλων οι οποίοι, βλέποντας αυτές τις εικόνες, τους δημιουργείται η επιθυμία ενόχλησης άλλων ανήλικων **παιδιών**. Η αναζήτηση και η κατοχή μέσω διαδικτύου τέτοιου πορνογραφικού υλικού αυξάνει τη ζήτηση και ενθαρρύνει τους εμπνευστές της **σεξουαλικής** εκμετάλλευσης ανηλίκων να συνεχίζουν το έργο τους.»

Παραθέτω παραδείγματα παιδικής πορνογραφίας όπως προκύπτουν από την αγγλική υπόθεση **R. v. Oliver and others** [2003] 1 Cr. App. R. 28του Αγγλικού Εφετείου

- I. Εικόνες που απεικονίζουν **παιδιά** σε ερωτικές πόζες χωρίς όμως **σεξουαλική** δραστηριότητα.
- II. Εικόνες που απεικονίζουν **σεξουαλική** δραστηριότητα μεταξύ παιδιών ή πράξη αυνανισμού από ένα **παιδί**.
- III. III. Εικόνες που απεικονίζουν **σεξουαλική** δραστηριότητα μεταξύ ενηλίκων και **παιδιών**, χωρίς όμως να υπάρχει διείσδυση.

- ΙV. Εικόνες που απεικονίζουν **σεξουαλική** δραστηριότητα μεταξύ ενηλίκων και **παιδιών**, με διείσδυση.
- V. Εικόνες που απεικονίζουν πράξεις σαδισμού ή κτηνοβασίας.

. **Άρθρο 9 – Άγρα παιδιών για σεξουαλικούς σκοπούς**

< 9.(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 12, όποιος **προτείνει** σε παιδί το οποίο δεν έχει φτάσει στην ηλικία συναίνεσης, μέσω της **τεχνολογίας της πληροφορικής και των επικοινωνιών**, να το **συναντήσει**, με σκοπό την **τέλεση σεξουαλικής πράξης** μαζί του ή την **παραγωγή υλικού παιδικής πορνογραφίας** ή την **σεξουαλική εκμετάλλευση** του παιδιού το οποίο δεν έχει φτάσει στην ηλικία συναίνεσης, και η εν λόγω **πρόταση ακολουθείται από την τέλεση** πράξεων οι οποίες οδηγούν σε **συνάντηση**, είναι ένοχος κακουργήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα **δέκα (10) έτη**.

(2) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 12, όποιος μέσω της **τεχνολογίας της πληροφορικής και των επικοινωνιών**, **προσκαλεί** ή

προσεγγίζει παιδί το οποίο δεν έχει φτάσει στην ηλικία συναίνεσης και αποπειράται να αποκτήσει ή αποπειράται να έχει πρόσβαση ή αποκτά ή επιτυγχάνει **πρόσβαση σε υλικό παιδικής πορνογραφίας που απεικονίζει το παιδί** αυτό, είναι ένοχος κακουργήματος, και σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα **δέκα έτη**

Με το άρθρο αυτό ,

- ο Εισάγεται το «Grooming»
 - ο προσέγγιση μέσω ίντερνετ για παραγωγή παιδικού πορνογραφικού υλικού
- . **Άρθρο 12 - Συναινετικές σεξουαλικές πράξεις μεταξύ παιδιών και μεταξύ παιδιών και ενήλικα**

Ο νόμος εισάγει εξαίρεση για συναινετικές σεξουαλικές πράξεις μεταξύ ανηλίκων ή μεταξύ ενήλικα και ανήλικου όπου η διαφορά ηλικίας δεν υπερβαίνει τα 3 χρόνια. Καθορίζονται ρητά οι πράξεις που εξαιρούνται όταν υπάρχει συναίνεση.

- ο Η πρόκληση σε παιδί να γίνει μάρτυρας σεξουαλικής πράξης ή απεικόνισης σεξουαλικών πράξεων,
- ο Η πρόκληση παιδιού να γίνει μάρτυρας σεξουαλικής κακοποίησης ,
- ο η εν γνώσει παρακολούθηση πορνογραφικής παράστασης, ή παιδικής πορνογραφίας,

- ο η απόκτηση ή η κατοχή υλικού παιδικής πορνογραφίας,
- ο η παραγωγή υλικού παιδικής πορνογραφίας,
- ο η πρόταση σε παιδί μέσω της τεχνολογίας της πληροφορικής και των επικοινωνιών να το συναντήσει με σκοπό την τέλεση σεξουαλικής πράξης μαζί του την παραγωγή υλικού παιδικής πορνογραφίας ή την εκμετάλλευση παιδιού
- ο και η πρόσκληση παιδιού ή η προσέγγιση και απόπειρα να αποκτήσει ή η απόπειρα να έχει πρόσβαση **σε υλικό παιδικής πορνογραφίας που απεικονίζει το παιδί**
- ο **Η εξαίρεση δεν ισχύει εάν ένα από τα 2 παιδιά είναι κάτω της ηλικίας των 13 ετών.**

Άρθρο 14 – Επιπρόσθετες ποινές

Με το άρθρο αυτό εισάγονται 10 επιπρόσθετες ποινές ή κυρώσεις που μπορεί να διατάξει το Δικαστήριο

- ο Κλείσιμο επιχειρήσεων,
- ο αποκλεισμός από δημόσιες παροχές,
- ο παραπομπή στην αρχή εποπτείας,
- ο διάλυση του νομικού προσώπου
- ο απαγόρευση εργοδότησης σε χώρους που βρίσκονται παιδιά
- ο τερματισμό απασχόλησης αν είναι σε επάγγελμα που έχει σχέση με παιδιά,
- ο απαγόρευση διαμονής σε χώρο που γειτνιάζει με τον χώρο διαμονής του θύματος ή όπου συχνάζουν παιδιά,
- ο δήμευση περιουσίας, ηλεκτρονική παρακολούθηση

- ο Παραπομπή σε διαγνωστική εξέταση από ψυχίατρο ή θεραπεία αλλά χρειάζεται και η συγκατάθεση του καταδικασθέντα
- ο Δεν διαγράφεται από ποινικό μητρώο η καταδίκη

Άρθρο 18 – Αποκλεισμός υπεράσπίσεων

- ο Αποκλείεται η υπεράσπιση της άγνοιας ηλικίας του θύματος ή το ότι δεν πίστευε ότι δεν έχει φτάσει την ηλικία συναίνεσης.
- ο Αποκλείεται η υπεράσπιση της συναίνεσης του θύματος (που δεν έχει φτάσει την ηλικία συναίνεσης), ανεξάρτητα εάν αυτή είναι πραγματική ή δίδεται δια απειλής ή χρήσης βίας ή εξαναγκασμού ή εξαπάτησης ή εκμετάλλευσης ευάλωτης θέσης ή λήψης πληρωμών ή ωφελημάτων.
- ο (εκτός βέβαια αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 12)

Άρθρο 19 – Επιβαρυντικές περιστάσεις

- Το Δικαστήριο κατά την εκδίκαση και κατά την επιμέτρηση της ποινής λαμβάνει υποψη ως επιβαρυντικές περιστάσεις

- ο Κατάχρηση ευάλωτης θέσης του παιδιού (διανοητική ή σωματική αναπηρία, κατάσταση εξάρτησης)
- ο Κατάχρηση θέσης εμπιστοσύνης ή επιρροής ή από άτομο μέλος οικογένειας
- ο Χρήση βίας ή πρόκληση βλάβης στο θύμα
- ο Θύτης δημόσιος λειτουργός κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του
- ο Το αδίκημα διαπράχθηκε από τουλάχιστον δύο άτομα
- ο Ο δράστης έχει καταδικαστεί στο παρελθόν για παρόμοια αδικήματα
- ο Το αδίκημα έθεσε σε κίνδυνο από σοβαρή αμέλεια τη ζωή του παιδιού

• **Άρθρο 21 – Ενισχυτική μαρτυρία**

- ο Δεν απαιτείται ενισχυτική μαρτυρία για καταδίκη
- ο Καταγγελία από το θύμα σε αστυνομικό, λειτουργό κοινωνικών υπηρεσιών, ψυχολόγο, ψυχίατρο ή γιατρό άλλης ειδικότητας που εξετάζει το θύμα, **εκπαιδευτικό**, μέλος μη κυβερνητικού οργανισμού που παρέχει συνδρομή και στήριξη στο θύμα ή μέλος του στενού περιβάλλοντος του θύματος εντός ευλόγου χρόνου από τη διάπραξη του αποτελεί ικανή μαρτυρία
- ο Μαρτυρία εμπειρογνώμονα αποτελεί ικανή μαρτυρία

(Παρόλο που δεν απαιτείται ενισχυτική μαρτυρία μια υπόθεση η οποία βασίζεται στη μαρτυρία όχι μόνο του θύματος αλλά και άλλων

μαρτύρων όπως για παράδειγμα του ψυχολόγου που εξέτασε το θύμα ή του ψυχιάτρου ή του ατόμου στο οποίο υπέβαλε το πρώτο παράπνοο είναι πάντοτε πιο δυνατή. Ο ψυχολόγος ή ψυχίατρος μπορεί να δώσει στο δικαστήριο και μια περιγραφή της ψυχολογικής κατάστασης του θύματος τέτοιων αδικημάτων σε περίπτωση που θα περιπέσει σε αντιφάσεις να μην κριθεί από το δικαστήριο ως αναξιόπιστος μάρτυρας.)

• **Άρθρο 22 – Τήρηση αρχείου**

- ο Περιλαμβάνει όλους τους καταδικασθέντες και από προηγούμενους νόμους
- ο Λεπτομερή στοιχεία για καταδικασθέντες περιλαμβανομένου και DNA
- ο Υποχρέωση καταδικασθέντα να ειδοποιεί αστυνομία για αλλαγή διεύθυνσης ή ονόματος
- ο Εργοδότης σε εργασία όπου συχνάζουν παιδιά οφείλει να ζητήσει από αστυνομία πιστοποιητικό λευκού ποινικού μητρώου για αυτό το αρχείο και δεν δικαιούται να προσλάβει οποιονδήποτε ο οποίος δεν κατέχει τέτοιο πιστοποιητικό. (Το βάρος είναι στον εργοδότη ώστε να εξαναγκάζονται να το ζητούν αντί στον καταδικασθέντα)

• **Άρθρο 29 – Επιπρόσθετες υποχρεώσεις Γ.Ε., Αστυνομίας και Δικαστηρίου**

- ο Να γίνεται γρήγορη εκδίκαση
- ο Έχουν προτεραιότητα και η διαδικασία διεξάγεται χωρίς καθυστέρηση
- ο Να εξασφαλίσουν ότι δεν θα επιδεινωθεί η τραυματική εμπειρία του θύματος
- ο Να υπάρχει σωστή επιμόρφωση των προσώπων, μονάδων και υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με την ποινική έρευνα και δίωξη
- ο Εξασφάλιση προς την Αστυνομία αποτελεσματικών εργαλείων έρευνας και άλλων διευκολύνσεων
- ο Να δίδεται η δυνατότητα σε ερευνητικές ομάδες και υπηρεσίες να επιχειρούν την ταυτοποίηση των θυμάτων ειδικότερα μέσω ανάλυσης υλικού παιδικής πορνογραφίας
- ο Να διασφαλίζουν ότι η αβεβαιότητα για ηλικία θύματος δεν θα αποτρέψει την εκκίνηση ποινικών ερευνών

Άρθρο 30 – Αναφορά υποψίας και προώθηση καταγγελίας

Αυτό το άρθρο είναι πολύ σημαντικό γιατί στόχος του είναι να επιβάλει υποχρέωση σε οποιοδήποτε πρόσωπο γνωρίζει για περιστατικό κακοποίησης παιδιού, να προωθήσει καταγγελία και στην περίπτωση που δεν το πράξει διαπράττει αδίκημα. Παρόμοια πρόνοια υπάρχει και στο Νόμο για τη Βία στην Οικογένεια. Στόχος του νομοθέτη δεν είναι σίγουρα να δημιουργήσει πρόβλημα σε άτομα σαν εσάς, αλλά να προωθήσει την υποβολή καταγγελιών για να πατάξει το φαινόμενο που παρατηρήθηκε ότι υπήρχε στο να μην καταγγέλλονται υποθέσεις, να μην διερευνούνται και στη ουσία το θύμα να μένει ανυπεράσπιστο και ο θύτης ατιμώρητος.

- ο Οποιοσδήποτε παραλείπει να καταγγείλει περίπτωση η οποία περιέρχεται σε γνώση του ή δεν προωθεί σχετική καταγγελία είναι ένοχος αδικήματος το οποίο τιμωρείται με έως 15 έτη φυλάκισης. (οποιοσδήποτε μπήκε για να περιλαμβάνει και γονείς.)
- ο Επιβαρυντικός παράγοντας εάν το άτομο που δεν καταγγείλει είναι εκπαιδευτικός, δικηγόρος, λειτουργός κοινωνικών υπηρεσιών, αστυνομικός ή επαγγελματίας υγείας
- ο Δεν αποτελεί υπεράσπιση η επίκληση του επαγγελματικού απόρρητου

Ίσως να πρέπει να σταθώ στις λέξεις «περιέρχεται σε γνώση» του, τι σημαίνουν για να κατανοήσετε την υποχρέωση που πηγάζει από το άρθρο αυτό.

Περιέρχεται σε γνώση σημαίνει ακριβώς αυτό που η συνήθης ερμηνεία των λέξεων σημαίνει δηλαδή να περιέλθει σε γνώση κάποιου. Αυτό μπορεί να γίνει αν κάποιος μας παρέχει την πληροφόρηση για περιστατικό και αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει απαραίτητα να είναι το θύμα. Μπορεί να είναι από το περιβάλλον του θύματος από ένα φίλο συμμαθητή από λειτουργό ευημερίας ή από την οικογένεια του ή από κάποιον άλλο που γνωρίζει για το περιστατικό. Μόλις το περιστατικό περιέλθει σε γνώση κάποιου οφείλει να το καταγγείλει άμεσα στην Αστυνομία. Η παράλειψη είναι ποινικό αδίκημα τιμωρούμενο με φυλάκιση μέχρι 15 χρόνια.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΘΥΜΑΤΩΝ ΣΕ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

Άρθρα 32 – 34 – Απομάκρυνση θυμάτων και αποκλεισμός θυτών

Ένα από τα πρώτα θέματα που προκύπτουν όταν υπάρξει καταγγελία για τέτοιο αδίκημα που καλύπτει ο νόμος αυτός είναι η άμεση προστασία του θύματος και η ανάγκη απομάκρυνσης του από τον ύποπτο. Ειδικά στις περιπτώσεις όπου ο ύποπτος είναι άτομο του στενού περιβάλλοντος του θύματος. Γι αυτό και στο νόμο έχουν εισαχθεί πρόνοιες παρόμοιες με αυτές του νόμου για τη βία στην οικογένεια.

Η αστυνομία μπορεί να αποταθεί στο Δικαστήριο για την έκδοση των ακόλουθων διαταγμάτων,

- **Διάταγμα απομάκρυνσης θύματος**
- **Προσωρινό διάταγμα αποκλεισμού υπόπτου ή απομάκρυνσης θύματος**
- **Διάταγμα αποκλεισμού στην κατοικία ή το χώρο διαμονής του θύματος ή σε χώρους όπου συχνάζουν παιδιά.**
 - ο Προσωρινά διατάγματα έως την περάτωση της δίκης
 - ο Μόνιμα διατάγματα
 - ο Μπορούν να αιτηθούν τα θύματα ή η αστυνομία ή ο Γ.Ε. ή Διευθυντής κοινωνικών υπηρεσιών ή Επίτροπος προστασίας δικαιωμάτων παιδιού

• **Άρθρο 35- Προστασία θυμάτων από ποινικοποίηση**

Το θύμα δεν διώκεται ποινικά δεν υπόκειται σε κυρώσεις για τη συμμετοχή του σε εγκληματικές δραστηριότητες τις οποίες εξαναγκάστηκε να διαπράξει.

• **Άρθρο 38 – Προστασία θύματος**

- ο Θύμα θεωρείται μάρτυρας που χρήζει βοήθειας κατά την έννοια του προστασίας μαρτύρων νόμου
- ο Δίωξη μπορεί να συνεχιστεί ακόμα και εάν το θύμα αποσύρει την κατάθεση του
- ο Δίωξη μπορεί να συνεχιστεί ακόμη και μετά την ενηλικίωση του θύματος

• **Άρθρο 42 – Προστασία των θυμάτων στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας**

< 42.(1) Στην περίπτωση που οι γονείς ή οι **δικαιούχοι της γονικής μέριμνας** σύμφωνα με τους νόμους της Δημοκρατίας αποκλείονται από την εκπροσώπηση του παιδιού λόγω **σύγκρουσης συμφερόντων** μεταξύ αυτών και του θύματος ή στην περίπτωση που το παιδί είναι ασυνόδευτο ή αποχωρισμένο από την οικογένειά του, το δικαστήριο δύναται να διορίσει τον **Επίτροπο** για τη νομική εκπροσώπηση του παιδιού στο πλαίσιο της ποινικής έρευνας ή διαδικασίας σύμφωνα με τον περί Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(2) Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων υπεράσπισης των κατηγορουμένων, οι **διωκτικές αρχές διασφαλίζουν** ότι στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 6 μέχρι 10 και 15 του παρόντος Νόμου -

(α) οι **συνεντεύξεις** με το θύμα πραγματοποιούνται **χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση** από τότε που τα γεγονότα έχουν αναφερθεί είτε στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας είτε στις διωκτικές αρχές·

(β) οι συνεντεύξεις με το θύμα πραγματοποιούνται, εφόσον είναι δυνατό, σε **χώρους σχεδιασμένους ή προσαρμοσμένους** για τον σκοπό αυτό·

(γ) οι συνεντεύξεις με το θύμα διεξάγονται από **επαγγελματίες εκπαιδευμένους** προς τον σκοπό αυτό, ή με τη βοήθειά τους, και από **άτομα του ίδιου φύλου**·

(δ) όπου αυτό είναι δυνατό, όλες οι συνεντεύξεις με το θύμα διεξάγονται από το **ίδιο πρόσωπο**·

(ε) ο αριθμός των συνεντεύξεων με το θύμα είναι όσο το δυνατό **περιορισμένος** και οι συνεντεύξεις διεξάγονται μόνον όπου αυτό είναι αυστηρά αναγκαίο για τους σκοπούς των ποινικών ερευνών και διαδικασιών·

(στ) το θύμα μπορεί να **συνοδεύεται από τον εκπρόσωπό** του ο οποίος διορίζεται δυνάμει του

παρόντος άρθρου ή, κατά περίπτωση, ενήλικα της επιλογής του παιδιού, εκτός εάν έχει εκδοθεί αιτιολογημένη απόφαση δικαστηρίου για το αντίθετο, σχετικά με το συγκεκριμένο πρόσωπο.

- ο Η Επίτροπος μπορεί να διοριστεί εκπρόσωπος του παιδιού για την δικαστική διαδικασία
- ο Συνεντεύξεις να είναι χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, όσο πιο λίγες γίνεται, σε χώρους κατάλληλα σχεδιασμένους, από εκπαιδευμένους επαγγελματίες, όσο γίνεται από το ίδιο πρόσωπο και αν γίνεται από άτομο του ίδιου φύλου

Άρθρο 43 – Οπτικογραφημένη κατάθεση παιδιού

< 43.(1) Στις περιπτώσεις όπου παιδί είναι **μάρτυρας** σε αδικήματα που προβλέπονται στο Μέρος II του παρόντος Νόμου, οι διωκτικές αρχές εξασφαλίζουν ότι, στο πλαίσιο της ποινικής έρευνας των αδικημάτων αυτών, **όλες οι συνεντεύξεις με το παιδί μάρτυρα ή θύμα οπτικογραφούνται** και ότι, κατά την εκδίκαση της υπόθεσης, οι συνεντεύξεις αυτές θεωρούνται ως **ικανή μαρτυρία** δυνάμει του περί Αποδείξεως Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(2) Για την εφαρμογή των διατάξεων του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου ισχύουν οι προϋποθέσεις και οι κανόνες που προβλέπονται στον περί Προστασίας Μαρτύρων Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, και ειδικότερα τα ακόλουθα:

(α) Το δικαστήριο υποχρεούται να διατάξει όπως το θύμα ή το παιδί μάρτυρας τύχει **αντεξέτασης χωρίς να είναι παρόν**, με τη χρήση κατάλληλης τεχνολογίας επικοινωνιών, εκτός εάν έχει εκδοθεί αιτιολογημένη απόφαση δικαστηρίου για το αντίθετο· και

(β) εφόσον είναι προς το όφελος του θύματος ή του παιδιού μάρτυρα το δικαστήριο καθώς και οι διωκτικές αρχές προκειμένου να προστατεύσουν την ιδιωτική ζωή, την ταυτότητα και την εικόνα των παιδιών **αποτρέπουν την κοινοποίηση**

πληροφοριών που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην ταυτοποίησή τους και λαμβάνουν κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο για την προστασία των πιο πάνω αναφερόμενων δικαιωμάτων και συμφερόντων του παιδιού.

(3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (2), σε περίπτωση που εφαρμόζονται οι πρόνοιες του εδαφίου (1) του άρθρου 42 του παρόντος Νόμου, η **συγκατάθεση** που προβλέπεται στην παράγραφο (δ) του άρθρου 10 του περί Προστασίας Μαρτύρων Νόμου δίδεται από **τον Επίτροπο**.

- ο Να οπτικογραφούνται όλες οι συνεντεύξεις με παιδιά και η οι συνεντεύξεις αυτές θεωρούνται ικανή μαρτυρία κατά την δίκη
- ο Το δικαστήριο οφείλει να διατάξει όπως αντεξέταση παιδιού γίνει χωρίς να είναι παρόν με τη χρήση οπτικογραφημένων μέσω εκτός αν δώσει αιτιολογημένη απόφαση για το αντίθετο
- ο Δικαστήριο μπορεί να διατάξει όπως η δίκη διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών

• **Άρθρο 44 - Δίκη κεκλεισμένων των θυρών**

Τηρουμένων των διατάξεων του περί Προστασίας Μαρτύρων Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, κατά την εκδίκαση της υπόθεσης που αφορά αδικήματα που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο, όπου **παιδί εμφανίζεται στο δικαστήριο ως θύμα ή ως μάρτυρας**, το δικαστήριο δύναται να διατάξει όπως η ακροαματική διαδικασία ή μέρος αυτής διεξαχθεί **κεκλεισμένων των θυρών**.

Χρήσιμο εδώ είναι να παρατεθούν και τα μέτρα που το Δικαστήριο μπορεί διατάξει σε περιπτώσεις μαρτύρων που χρήζουν προστασίας με βάση το Νόμο περί Προστασίας Μαρτύρων του 2001. Σχετικό είναι το άρθρο 5 του Νόμου 95(Ι)του 2001

5.—(1) Κατά την εκδίκαση αδικημάτων και για τους σκοπούς της προστασίας μαρτύρων που χρήζουν βοήθειας, το Δικαστήριο δύναται να διατάξει όπως—
Ειδικά μέτρα προστασίας.

(α) Ολόκληρη ή μέρος της υπόθεσης εκδικαστεί κεκλεισμένων των θυρών· και

(β) η κατάθεση οποιουδήποτε μάρτυρα που χρήζει βοήθειας ή άλλου προσώπου, η κατάθεση του οποίου ενδέχεται να επηρεαστεί δυσμενώς, ληφθεί στην απουσία του κατηγορουμένου αφού δοθούν οδηγίες και γίνουν οι αναγκαίες διευθετήσεις ώστε ο κατηγορούμενος να λαμβάνει γνώση της κατάθεσης του εν λόγω μάρτυρα και αντεξετάζει αυτόν.

(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1) το Δικαστήριο δύναται, ιδιαίτερα για σκοπούς προστασίας των μαρτύρων, να διατάξει—

(α) Την τοποθέτηση ειδικού διαχωριστικού· ή

(β) τη χρήση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης· ή

(γ) χρήση οποιουδήποτε άλλου μέσου ή συστήματος,

κατά τρόπο που ο κατηγορούμενος να μην είναι ορατός από το μάρτυρα και αντίστροφα.

Για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου το Δικαστήριο πρέπει, στις πιο πάνω περιπτώσεις, να ικανοποιείται ότι έγιναν οι κατάλληλες τεχνολογικές και άλλες διευθετήσεις και ότι λήφθηκαν όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε ο κατηγορούμενος να δύναται να παρακολουθεί ακουστικά τη διαδικασία και να δίνει οδηγίες στο δικηγόρο του.

ΜΕΡΟΣ IV – ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΤΑ ΘΥΜΑΤΑ

Άρθρο 45 – Στήριξη θυμάτων

- ο Οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να στηρίξουν τα παιδιά βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα
- ο Όπου υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ παιδιού και οικογένειας του λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διοριστεί άλλος εκπρόσωπος παιδιού
- ο Οι υπηρεσίες ψυχικής υγείας παρέχουν ψυχολογική στήριξη στο παιδί και την οικογένεια του

- ο Αρμόδια για συντονισμό των Υπηρεσιών είναι οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας

ΜΕΡΟΣ V – ΑΡΧΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΘΕΝΤΩΝ ΓΙΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Άρθρα 47 – 51 και άρθρο 53

- ο Η αρχή θα εποπτεύει όσους καταδικασθέντες παραπεμφθούν σε αυτή από το Δικαστήριο είτε κατά την επιβολή ποινής είτε με αίτηση Γ.Ε. εάν έχουν καταδικασθεί με προηγούμενους νόμους και τώρα εκτίουν ποινή
- ο Η εποπτεία συνεχίζει και μετά την αποφυλάκιση των καταδικασθέντων για όσο καιρό διατάξει το Δικαστήριο με την συμβουλή της Αρχής εποπτείας

ΜΕΡΟΣ VI – ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 54 – Εκπαίδευση εμπλεκόμενων υπηρεσιών και υποχρεώσεις σε σχέση με την επαφή τους με παιδιά ή θύματα

- ο Εκπαίδευση αστυνομικών, λειτουργοί της νομικής υπηρεσίας, δικηγόροι, προσωπικό παιδικής μέριμνας και υγειονομικής περίθαλψης, άλλα άτομα που μπορεί να έρθουν σε επαφή με παιδιά θύματα

.

• **Άρθρο 55 – Εκπαίδευση για παιδιά**

- ο Το Υπουργείο παιδείας πρέπει να ενημερώσει παιδιά της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τους κινδύνους και για τρόπους προστασίας τους

• **Άρθρο 56 – Πρόληψη και ενημέρωση**

- ο Υπουργείο παιδείας και ο Επίτροπος πρέπει να οργανώσουν εκστρατείες ενημέρωσης στο κοινό, να εκδώσουν ενημερωτικά φυλλάδια, να ενημερώσουν ΜΜΕ, οργανώσουν εκστρατείες για κοινωνία και μέσω διαδικτύου και προγράμματα έρευνας και εκπαίδευσης

Λουίζα Χριστοδουλίδου Ζαννέτου

Εισαγγελέας της Δημοκρατίας

22.2.2017